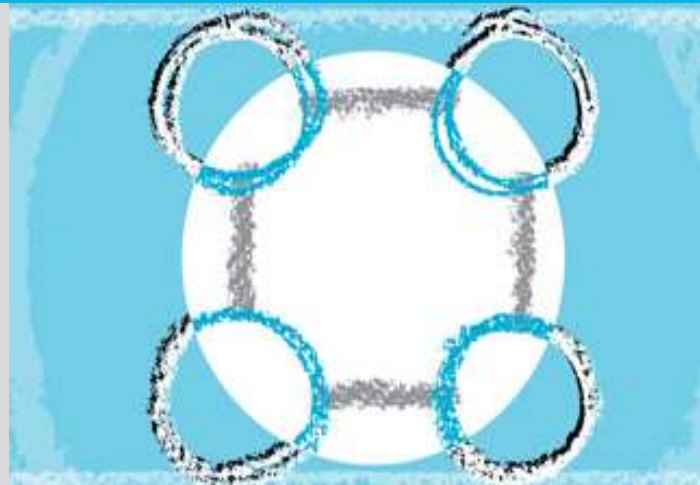

2. nacionalna konferenca JEZIKI V IZOBRAŽEVANJU - JEZIKI NAS POVEZUJEJO

Ljubljana, 15. april 2016

**ZAČETNO OPISMENJEVANJE IN NOTRANJA DIFERENCIACIJA NA
PODROČJU OPISMENJEVANJA V 1. IN 2. VZGOJNO-
IZOBRAŽEVALNEM OBDOBJU V OŠ**

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

mag. Marta Novak, Zavod RS za šolstvo

NAČELA OPISMENJEVANJA

- **Predznanje vpliva na učenje posameznika, tempo učenja**
- **Enake možnosti**
- **Individualizacija in notranja diferenciacija**
- **Celostnost (globalnost) – komunikacijski pouk**

CELOSTNOST (GLOBALNOST) OPISMENJEVANJA

- Razvoj pismenosti naj poteka v realnih življenjskih situacijah.
- Pouk opismenjevanja moramo obravnavati celostno glede na vse štiri sporazumevalne dejavnosti - komunikacijski pouk.
- Spodbuja učence k branju umetnostnih in neumetnostnih besedil ter pisanju različnih vrst besedil. (Čufer 2012, 26-27)

OPISMENJEVANJE

MOŽNOSTI

- Upoštevanje razvojne stopnje učencev.
- Zavedanje, da so med otroki ob vstopu v šolo velike razlike v stopnji razvitosti porajajoče se pismenosti.
- Izhodišče za poučevanje je predznanje učenca.
- Izvajanje učne diferenciacije in individualizacije.
- Drugačna organizacija poučevanja.

PRILOŽNOSTI

Za učenca:

- razvija in uporablja jezikovne kompetence v največji možni meri.

Za učitelja:

- spodbuja razvitost veščin na področju opismenjevanja,
- celosten pristop pri poučevanju,
- prilagaja vzgojno-izobraževalni proces vsem učencem v razredu in posameznikom,
- uresničuje učni načrt.

OPISMENJEVANJE V 1. VIO

- **Začetno opismenjevanje** poteka skozi celotno prvo vzgojno-izobraževalno obdobje,
- velik poudarek je na **spremljanju** ter spodbujanju **napredka** pri posameznem učencu pri vseh štirih sporazumevalnih zmožnostih (poslušanje, govorjenje, branje, pisanje),
- učitelj na začetku in sproti (diagnosticira, analizira stanje) v 1. VIO pri vsakem učencu preverja razvitost veščin, sposobnosti in zmožnosti, potrebnih za branje in pisanje, nato pa izdelava za vsakega učenca **individualni načrt** za razvijanje zmožnosti branja in pisanja. (UN, 2011)

ZAČETNO OPISMENJEVANJE

Je temeljna faza v procesu opismenjevanja, ki obsega:

- pripravo na branje in pisanje kot sistematično obravnavanje in utrjevanje črk,
- razvijanje in urjenje tehnike branja in pisanja,
- razvijanje predopismenjevalnih spretnosti in sposobnosti (Zrimšek 2003:7),
- je faza procesa za pridobivanje funkcionalne pismenosti (prav tam:11).

CILJI OPISMENJEVANJA V 1. VIO

- Individualizirano, postopno in sistematično razvijanje zmožnosti branja in pisanja besedil.
- Zajemajo tri faze (1. faza – sistematično razvijanje predopismenjevalne zmožnosti, 2. faza – sistematično razvijanje tehnike branja in pisanja, 3. faza – sistematično razvijanje branja z razumevanjem in pisanjem preprostih besedil. (UN, 2011)

BRANJE, PISANJE V 2. VIO

Učitelj:

- v 2. VIO na začetku obdobja in tudi sproti pri vsakem učencu **preverja** razvitost veščin, spretnosti in zmožnosti, potrebnih za branje,
- za vsakega učenca izdela **individualni načrt razvijanja in nadgrajevanja zmožnosti branja**,
- sledi ciljem, da je tehnika branja učencev avtomatizirana, da bi dobro razumeli prebrano besedilo ter razvili zmožnost fleksibilnega branja različnega gradiva,
- predstavi in uporablja različne bralne učne strategije, kajti namen razvijanja branja in pisanje je, da se bo učenec lahko samostojno učil in razvijal lastno učno strategijo.

UČNA DIFERENCIACIJA

- Učnih vsebin
- Metod, oblik dela
- Opredelimo kot pretežno organizacijski ukrep, s katerim učence usmerjamo v različne skupine (homogene, heterogene)

INDIVIDUALIZACIJA

- Je didaktično načelo, ki zahteva od šole in učitelja, da odkrivata, spoštujeta ter razvijata **individualne razlike** med učenci in skušata sicer skupno poučevanje in učenje čim bolj individualizirati in personalizirati, prilagoditi individualnim učnim posebnostim, potrebam, željam in nagnjenjem posameznega učenca in mu omogočiti kar se da samostojno učno delo. (Strmčnik 1987:11)

LITERATURA

1. Čufer, M.(2012). Kako do pismenosti v 1.razredu OŠ? Diplomsko delo. Ljubljana. Pedagoška fakulteta.
2. Nolimal, F. (2010). Učna diferenciacija in individualizacija v 1. in 2. VIO OŠ. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
3. Strmčnik, F. (1993). Učna diferenciacija in individualizacija v OŠ. Ljubljana. Zavod RS za šolstvo in šport.
4. Potočnik, N. (2008). Individualizirano opismenjavnje. Razredni pouk, 1-2/2008. Ljubljana. Zavod RS za šolstvo. 45-49.
5. Program Osnovna šola. Učni načrt za slovenščino. (2011). Ljubljana. Zavod RS za šolstvo.
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_slovenscina_OS.pdf (13.4.2016)
6. Zrimšek, N. (2003). Začetno opismenjevanje. Ljubljana. Pedagoška fakulteta.